

Procedury postępowania kryzysowego pedagogicznych i niepedagogicznych pracowników Zespołu Szkół w Marzeninie.

Ogólne zasady postępowania

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia, powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia, którego sytuacja dotyczy oraz innych osób uczestniczących w zdarzeniu.

Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor szkoły.

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest Rzecznik Praw Ucznia.

Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w statucie szkoły.

Każde spotkanie z rodzicem powinno być zapisane przez wychowawcę w dzienniku lekcyjnym i podpisane przez rodzica.

Z każdego zdarzenia stanowiącego zagrożenie powinna być sporządzona notatka służbowa, którą sporządza osoba interweniująca. Dokumenty te powinny być przechowywane w teczce wychowawcy, bądź w gabinecie pedagoga jeśli to on sporządza notatkę.

Osoba interweniująca jest to pracownik szkoły, który jako pierwszy był świadkiem bądź uczestnikiem danego zdarzenia.

O obowiązujących procedurach wychowawcy informują rodziców na spotkaniach z rodzicami. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie podpisów w dokumentacji szkoły (dziennik lekcyjny).

Powyższe procedury są dostępne w sekretariacie szkoły, gabinecie pedagoga oraz są opublikowane w serwisie internetowym szkoły.

Procedury zostały opracowane w celu zwiększenia bezpieczeństwa w naszej szkole, a także po to, aby kształtować odpowiednie postawy ucznia.

Procedury dotyczą:

1. [Nieobecności ucznia w szkole](#)
2. [Nieobecności rodziców ucznia \(w sytuacji opuszczenia na dłużej niż miesiąc miejsca zamieszkania\)](#)
3. [Agresji słownej i fizycznej ucznia](#)
4. [Ujawnienia cyberprzemocy](#)
5. [Agresywnych zachowań pracownika szkoły wobec ucznia](#)
6. [Naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły](#)
7. [Fałszerstwa](#)
8. [Kradzieży i dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.](#)
9. [Posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych \(stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia\) na terenie szkoły.](#)
10. [Używania telefonów komórkowych i innych urządzeń multimedialnych zakłócających przebieg lekcji](#)
11. [Podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.](#)
12. [Znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk](#)
13. [Podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.](#)
14. [Stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.](#)
15. [Przemocy domowej](#)
16. [Uczennicy w ciąży](#)
17. [Epizodu psychiatrycznego ucznia](#)
18. [Zamachu samobójczego ucznia](#)
19. [Dziecka, które zgłasza złe samopoczucie](#)
20. [Osoby obcej na terenie szkoły](#)

1. Nieobecność ucznia w szkole

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 kwietnia 1999 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 44).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624 z późniejszymi zmianami).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli i szkół oraz przechodzenia z jednego typu szkół do innych (Dz. U. z 2001 r. Nr 97, poz. 1054 z późniejszymi zmianami).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie przyjmowania osób nie będących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2001 r. Nr 131, poz. 1459).

Procedury obowiązujące ucznia.

1. Każdy uczeń ma obowiązek dostarczyć wychowawcy usprawiedliwienie w dniu powrotu do szkoły lub na najbliższej godzinie wychowawczej.
2. Jeżeli w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły uczeń nie dostarczy usprawiedliwienia, godziny zostają nieusprawiedliwione.
3. Jeżeli uczeń nie przychodzi na początkowe lekcje lub ma być zwolniony z lekcji końcowych, w tym samym dniu dostarcza wychowawcy (lub nauczycielowi, z którym ma lekcje) zwolnienie od rodzica bądź prawnego opiekuna. W przeciwnym wypadku godziny te będą nieusprawiedliwione.
4. Uczniów obowiązuje bezwzględny zakaz opuszczania terenu szkolnego w czasie cyklu zajęć.

5. W sytuacji złego samopoczucia uczniów zgłasza się do gabinetu pielęgniarki lub sekretariatu. Opuszczenie szkoły przez ucznia może nastąpić jedynie pod opieką rodziców, po uprzednim zawiadomieniu wychowawcy bądź nauczyciela.
6. Uczniowie zwolnieni z lekcji wychowania fizycznego mają obowiązek przebywania, podczas tych zajęć, pod opieką nauczyciela przedmiotu. Jeżeli lekcja wychowania fizycznego jest na pierwszej lub ostatniej godzinie, uczniów może być na niej nieobecny na prośbę rodziców bądź prawnych opiekunów złożoną na piśmie.
7. Jeżeli zajęcia wychowania fizycznego odbywać się będą poza terenem szkoły, uczniowie nie ćwiczący (usprawiedliwieni przez rodziców bądź prawnych opiekunów ze względu na chorobę) mają obowiązek przebywania podczas tych zajęć w bibliotece szkolnej, na zajęciach z inną klasą w świetlicy lub pod opieką pedagoga szkolnego.
8. Uczniów, którzy ma nieobecności nieusprawiedliwione zostaje wezwany wraz z rodzicami na rozmowę do wychowawcy, przeprowadzaną w obecności pedagoga i dyrektora szkoły. Uczniów, podpisuje zobowiązanie do regularnego uczęszczania do szkoły.
9. W przypadku powtarzających się nadal nieobecności nieusprawiedliwionych, dyrektor kieruje pismo do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.

Procedury obowiązujące nauczycieli.

1. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca zapoznaje uczniów bądź przypomina procedury obowiązujące w przypadku nieobecności w szkole.
2. Wychowawcy klas na pierwszym zebraniu w każdym roku szkolnym przypominają (zapoznają) w/w procedury rodzicom. Rodzice potwierdzają fakt zapoznania się z procedurami, poprzez złożenie w dzienniku podpisu, który potwierdza obecność na zebraniu, na którym to zagadnienie było omawiane.
3. Wychowawca egzekwuje od uczniów usprawiedliwienia, w dniu ich powrotu do szkoły lub na najbliższej godzinie wychowawczej.
4. Jeżeli uczeń nie dostarczy usprawiedliwienia w w/w terminie, wychowawca kontaktuje się telefonicznie z rodzicami.

5. Nauczyciel odbierający informację o nieobecności dziecka w szkole powiadamia wychowawcę danej klasy.
6. Nauczyciel zwalnający ucznia z lekcji podpisuje zgodę na opuszczenie szkoły na zwolnieniu rodziców oraz zaznacza w dzienniku lekcyjnym godziny, z których zwolnił ucznia, wpisując "zw".
7. Uczeń, który ma dużą ilość nieobecności nieusprawiedliwionych zostaje wezwany wraz z rodzicami na rozmowę do wychowawcy, przeprowadzoną w obecności pedagoga i dyrektora szkoły. Wychowawca przygotowuje kontrakt zobowiązujący ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne, a rodziców do posyłania dziecka do szkoły.
8. W przypadku powtarzających się nadal nieobecności nieusprawiedliwionych lub usprawiedliwionych wyłącznie przez rodzica, dyrektor kieruje pismo do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.

Procedury obowiązujące rodziców.

1. Rodzice mają obowiązek dopilnować, by dziecko regularnie uczęszczało na zajęcia szkolne i dbać o to, by dziecko nie opuszczało lekcji bez ważnej przyczyny.
2. Rodzice są zobowiązani do terminowego - w dniu powrotu dziecka do szkoły lub na pierwszej godzinie wychowawczej - usprawiedliwiania nieobecności dziecka w szkole.
3. W przypadku stwierdzenia u ucznia wagarów lub notorycznych spóźnień rodzice mają obowiązek utrzymywania systematycznych kontaktów z wychowawcą lub pedagogiem szkolnym oraz przestrzegania podjętych wspólnie ustaleń.
4. W przypadku otrzymania informacji od wychowawcy dotyczących nieobecności bądź spóźnień, rodzic ma obowiązek zgłosić się na rozmowę wyjaśniającą z wychowawcą, pedagogiem i dyrektorem szkoły. Rodzic wraz z dzieckiem podpisują zobowiązanie do systematycznej realizacji obowiązku szkolnego.
5. W przypadku powtarzania się nadal licznych nieobecności usprawiedliwianych wyłącznie przez rodzica lub nieusprawiedliwionych, dyrektor szkoły kieruje

pismo do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.

2. Nieobecność rodziców ucznia (w sytuacji opuszczenia na dłużej niż miesiąc miejsca zamieszkania)

1. Rodzice lub prawni opiekunowie ucznia opuszczający miejsce zamieszkania powinni przekazać dyrekcji szkoły informacje o osobie, której powierzają pełnienie opieki nad dzieckiem. Informacja powinna mieć formę pisemną i zostać złożona w sekretariacie szkoły.
2. Wychowawca klasy, który otrzymał informację o nieobecności rodziców lub prawnych opiekunów ucznia zobowiązany jest przekazać ją dyrektorowi szkoły.
3. Dyrektor i pedagog zgłasza fakt pozostawienia dziecka bez opieki osoby dorosłej do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.

3. Zachowania agresywne ze strony uczniów (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie mienia szkoły, itp.)

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia, zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, podejmuje próbę przerwania negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Ustala granice: nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
3. Wzywa wychowawcę, w razie nieobecności powiadamia dyrekcję, pedagoga, rodziców i/lub Policję.
4. Podejmuje próbę mediacji między stronami konfliktu - w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog szkolny.
5. Konsekwencją zachowania agresywnego jest obniżenie oceny z zachowania

4. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja RP Art. 47.
2. Konwencja o Prawach Dziecka Art. 8. Art. 16. ; Art. 19.
3. Kodeks Cywilny Art. 23. Art. 24. & 1,2,3.
4. Kodeks Karny Art. 212 & 1, 2, 3, 4 ; Art 216 & 1, 2, 3, 4, 5;
5. Art. 267 & 1, 2, 3, 4; Art. 268 a. & 1, 2, 3;
6. Art. 190. &1,2 ; Art 191. & 1,2
7. Kodeks Wykroczeń Art. 141. ; Art 107

Sytuacje cyberprzemocy:

- PRZEMOC WERBALNA W SIECI – wulgarne wyzywanie, poniżanie, ośmieszanie, straszenie, szantaż.
- REJESTROWANIE FILMÓW I ZDJĘĆ Wbrew WOLI DZIECKA
- PUBLIKOWANIE W SIECI FILMÓW , ZDJĘĆ I INFORMACJI OŚMIESZAJĄCYCH DZIECKO.
- PODSZYWANIE SIĘ W SIECI POD DZIECKO

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

Informacja o tym, że w szkole miała miejsce cyberprzemoc może pochodzić z różnych źródeł. Osobą zgłaszającą fakt może być poszkodowany uczeń, jego rodzice, inni uczniowie, świadkowie zdarzenia, nauczyciele.

Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek, procedura interwencyjna powinna obejmować:

- udzielenie wsparcia ofierze przemocy
- zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia

- wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia

Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy, który informuje o zajściu pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
3. Należy ustalić okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
4. W procedurze interwencyjnej bierze też udział nauczyciel informatyki, szczególnie na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy.
5. ***W przypadku złamania prawa np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) należy bezwzględnie skontaktować się z policją. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.***

Procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Gdy sprawca jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć następujące działania:

- Przeprowadza rozmowę z uczniem - sprawcą przemocy
- Celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zajścia. Wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji.
 - Sprawca powinien otrzymać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy.
 - Należy omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach, które zostaną wobec niego zastosowane.
 - Sprawca powinien zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów.
 - Ważnym elementem rozmowy jest określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.
 - Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym osobno, zaczynając od lidera grupy.

- **Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy !**
- Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka.
 - Rodzice zostają powiadomieni o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałami dowodowymi, a także decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec dziecka.
 - Dalsza współpraca z rodzicami powinna się odbywać na podstawie kontraktu profilaktycznego, który obejmuje zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie.
- **Jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli istnieją inne przejawy demoralizacji dziecka.**
- Objęcie sprawcy opieką psychologiczno - pedagogiczną.
 - Praca z uczniem powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu konsekwencji swojego zachowania, w zmianie postawy i zachowania, w tym sposobu z korzystania z nowych technologii.
 - W uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalisty, na terapię.

Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy.

1. Należy pamiętać, że celem sankcji wobec sprawcy jest:
 - zatrzymanie przemocy i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi;
 - wzbudzenie refleksji na temat swojego zachowania, zrozumienie wyrządzonej krzywdy i powstrzymanie przed podobnym zachowaniem w przyszłości;
 - pokazanie społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana i że szkoła jest w stanie efektywnie zareagować w tego rodzaju sytuacji.

2. Podejmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:
 - rozmiar i rangę szkody – czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznaje ofiara.
 - Czas trwania prześladowania – czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;
 - świadomość popełnianego czynu – czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę; jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości.
 - Motywację sprawcy – należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doznawane prześladowanie.
 - Rodzaj rozpowszechnianego materiału.

Reagowanie wobec ofiary cyberprzemocy.

1. Udzielenie wsparcia psychicznego.

- Należy zapewnić ucznia, że dobrze zrobił mówiąc o tym, co się stało.
- Należy powiedzieć, że nikt nie ma prawa tak go traktować
- Należy zapewnić ucznia, że szkoła nie toleruje żadnej formy przemocy i że postarasz się mu pomóc, uruchamiając odpowiednie procedury interwencyjne.
- Należy być uważnym na przejawy uczuć dziecka – zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, smutek, poczucie winy.

2. Udzielenie porady

- Należy poradzić uczniowi, aby nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą , nie odpowiadał na maile, telefony.
- Powinien zachować dowody w postaci e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć,
- filmów i przedstawił je osobie dorosłej
- Rozważyć zmianę swoich danych w komunikatorach, zmianę adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego.
- Jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, aby nikt z spoza listy kontaktów nie mógł się z nim połączyć.

3. Stosowanie monitoringu.

Po zakończeniu interwencji należy sprawdzać, czy wobec ucznia nie są stosowane dalsze zachowania przemocowe, bądź odwetowe ze strony sprawcy.

Działania wobec świadków zgłaszających zdarzenie.

1. Osoba, której uczeń zaufał, informując o fakcie jakiegokolwiek przemocy, ma obowiązek postępować tak, aby swoim zachowaniem i działaniem nie narazić osoby zgłaszającej problem.
2. **Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, jako metody wyjaśnienia sprawy!**
3. Należy mieć na uwadze bezpieczeństwo ucznia i nie narażać go na odwet ze strony agresora.
4. Nie należy upubliczniać jego udziału w sprawie.

Sporządzanie dokumentacji z zajęcia.

1. Notatkę o zajściu sporządza pedagog szkolny: z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu zdarzeń.
2. Jeżeli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.)

5. Agresywne zachowania pracownika szkoły wobec ucznia. (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia - z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych, itp.)

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów następuje podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika - powiadomienie odpowiednich organów.

6. Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły, itp.)

1. Nauczyciel bądź pracownik, którego sytuacja dotyczy, powiadamia o zdarzeniu wychowawcę (a w przypadku nieobecności pedagoga i dyrektora).
2. W sytuacji poważnego naruszenia poczucia bezpieczeństwa wychowawca wzywa rodziców i kuratora sądowego (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
3. Wychowawca sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.
4. Konsekwencją jest obniżenie oceny z zachowania.
5. W sytuacji szczególnej dyrektor i pedagog wysyłają pismo do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.
6. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wychowawca wyznacza rodzaj zadośćuczynienia (np. pracę społeczną).

7. Falszerstwa

Sytuacje falszerstwa w szkole:

1. Dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności);
2. Przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców;
3. Podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich;
4. Podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie;
5. Inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce, itp.).

Procedura postępowania.

1. W wypadku stwierdzenia falszerstwa osoba, która była świadkiem bądź ma dowody obciążające danego ucznia przekazuje te informacje wychowawcy klasy.
2. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
3. Wychowawca w obecności pedagoga przeprowadza spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów falszerstwa,
4. Uczestnicy spotkania podejmują decyzję, o dalszym postępowaniu i o konsekwencjach jakie musi ponieść uczeń.
5. W przypadku powtarzających się sytuacji falszerstw, dyrektor i pedagog wysyłają pismo do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.

8. Kradzież i dewastacja mienia szkolnego i cudzej własności.

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży lub dewastacji mienia szkolnego o fakcie bezzwłocznie powiadamiany jest wychowawca (w przypadku nieobecności pedagoga bądź dyrektora).
2. W sytuacji braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, osoba interweniująca (przy wsparciu pedagoga) przeprowadza rozmowę ze wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia w celu ustalenia sprawcy/sprawców.
3. W przypadku dużej szkody, kiedy nie można ustalić sprawcy dyrektor powiadamia funkcjonariuszy ds. nieletnich, którzy po dokonaniu rozpoznania prowadzą sprawę na terenie komendy.
4. Uzyskane informacje osoba interweniująca przekazuje wychowawcy.
5. Wychowawca zawiadamia rodziców ucznia zarówno poszkodowanego jak i sprawcy.
6. Wychowawca w obecności pedagoga przeprowadza spotkanie z rodzicami sprawców mające na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych lub odpracowanie szkody.
7. W przypadku braku współpracy z rodzicami dyrektor i pedagog wysyłają pismo do III Wydziału Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.
8. Konsekwencją jest ponadto obniżenie oceny z zachowania.
9. Wychowawca sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.

9. Posiadanie przez ucznia przedmiotów niedozwolonych (stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia) na terenie szkoły.

1. Nauczyciel nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia nauczyciel, zachowując zasady bezpieczeństwa, natychmiast powiadamia dyrektora szkoły, który zawiadamia policję).

2. W sytuacji niebezpiecznej nauczyciel, zachowując zasady bezpieczeństwa, powiadamia wychowawcę, pedagoga, dyrektora.
3. Wychowawca wzywa rodziców (prawnych opiekunów), a także kuratora sądowego, (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
4. Konsekwencją jest obniżenie oceny z zachowania.

10. Używanie telefonów komórkowych i innych urządzeń multimedialnych zakłócających przebieg lekcji.

1. Gdy uczeń używa telefonu komórkowego lub urządzenia multimedialnego w sytuacjach niedozwolonych albo korzysta z nich w niewłaściwy sposób, nauczyciel dyscyplinuje ucznia i prosi o oddanie urządzenia.
2. Odebrany uczniowi telefon komórkowy lub inne urządzenie multimedialne zostaje złożone w sekretariacie szkoły.
3. Gdy uczeń odmawia oddania urządzenia i nadal utrudnia prowadzenie lekcji nauczyciel, zachowując zasady bezpieczeństwa, powiadamia dyrektora szkoły.
4. Dyrektor odbiera od ucznia telefon komórkowy (wraz z kartą SIM) lub inne urządzenie multimedialne (wraz z nośnikiem pamięci), informuje o zasadach jego zwrotu i podejmuje dalsze decyzje.
5. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców (prawnych opiekunów), wzywając ich po odbiór urządzenia do szkoły.
6. Zwrotu telefonu komórkowego lub innego urządzenia multimedialnego może dokonać tylko pracownik szkoły znajdujący się aktualnie na terenie sekretariatu.
7. Dyrektor szkoły może za zgodą rodziców (opiekunów prawnych) i w ich obecności przejrzeć kartę pamięci telefonu i karty SIM oraz innych urządzeń multimedialnych.
8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (podejrzenie cyberprzemocy) dyrektor może wezwać policję i przekazać jej urządzenie w celu zabezpieczenia jako materiał dowodowy. O sytuacji takiej wychowawca niezwłocznie powiadamia rodziców (opiekunów prawnych).

11. Podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 z późniejszymi zmianami - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226)

Procedura postępowania

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy (a w przypadku jego nieobecności pedagoga bądź dyrektora szkoły).
2. Osoba interweniująca odizolowuje ucznia od reszty klasy. Ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, ale pod opieką innego nauczyciela, jeśli sam nie może przejąć opieki nad nim.
3. Sam bądź za pośrednictwem innego nauczyciela kieruje ucznia do pielęgniarki szkolnej w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, w razie konieczności pielęgniarka wzywa pogotowie.
4. Wychowawca bądź pielęgniarka zawiadamia o tym fakcie rodziców ucznia (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo

przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje dyrektor, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia w porozumieniu z pielęgniarką bądź lekarzem.

6. Dyrektor szkoły zawiadamia Komisariat Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
7. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości bądź odurzenia policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz Sąd Rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W związku z tym dyrektor szkoły jest zobowiązany natychmiast powiadomić o tym fakcie policję.
9. W późniejszym terminie wychowawca przeprowadza rozmowy z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego, podczas której zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego zachowania i proponuje - podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.

12. Znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk.

1. Osoba interweniująca, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancje przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Powiadamia o zaistniałym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Pedagog bądź dyrektor próbuje ustalić do kogo znaleziona substancja należała.
- 4. Dyrektor szkoły jest zobowiązany wezwać policję.**
5. Po przyjeździe policji dyrektor przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

6. Z zaistniałego zdarzenia osoba interweniująca bądź pedagog sporządza notatkę służbową.

13. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.

1. Osoba interweniująca, która posiada podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające wyglądem narkotyk, zachowując zasady bezpieczeństwa wzywa wychowawcę, pedagoga i dyrekcję.
2. Wychowawca i pedagog odizolowują ucznia od reszty klasy. Wychowawca w obecności innej osoby (innego nauczyciela, pedagoga, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Pracownikowi szkoły nie wolno (nie ma prawa!) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia - jest to czynność zastrzeżona dla policji.
3. Wychowawca informuje o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
4. W przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję.
5. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzonej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
6. Z przebiegu sytuacji wychowawca bądź osoba interweniująca bądź pedagog sporządza notatkę służbową.

14. Stwierdzenie palenia tytoniu przez ucznia.

1. Osoba będąca świadkiem zdarzenia zgłasza fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza z przyłapanym uczniem rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną - podczas, której powiadomiony on zostaje o konsekwencjach

zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie oraz o możliwościach i miejscach zaprzestania palenia.

3. Wychowawca powiadamia o zaistniałym fakcie rodziców. Uczeń przygotowuje gazetkę szkolną bądź artykuł na temat szkodliwości palenia oraz może być zobowiązany do wykonania innej pracy społecznej na rzecz środowiska.

15. Przemoc domowa.

Podstawa prawna :

- o ART. 109 K.R.O. - OGRANICZENIE WŁADZY RODZICIELSKIEJ
- o ART. 120 K.R.O. - ZAWIESZENIE WŁADZY RODZICIELSKIEJ .
- o ART. 111 K.R.O. - POZBAWIENIE WŁADZY RODZICIELSKIEJ

1. Nauczyciel podejrzewający, że dziecko jest ofiarą przemocy powinien, zachowując zasady bezpieczeństwa i dyskrecji:
 - o a) Powiadomić pielęgniarkę szkolną, gdy dziecko ma obrażenia zewnętrzne,
 - o b) Powiadomić wychowawcę i pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/prawnymi opiekunami w celu wyjaśnienia sytuacji.
3. W przypadku powtarzających się sygnałów mogących świadczyć o przemocy, dyrektor i pedagog wysyłają pismo do III Wydziału Sądu Rodziny i Nieletnich we Wrześni z prośbą o interwencję.
4. Nauczyciel podejrzewający, że dziecko jest ofiarą przemocy, musi być ostrożny w swych ocenach, kierować się zdrowym rozsądkiem, rozważą i dyskrecją.

Sygnaly świadczące, wskazujące, że dziecko może być ofiarą przemocy:

1. Powtarzające się obrażenia, ślady po uderzeniach, siniaki, poparzenia, pręgi na ciele, zadrapania,
2. Zaniedbany wygląd,

3. Nadmiernie agresywne zachowania,
4. Wycofanie, bierność, nieśmiałość,
5. Wstyd przed zdjęciem ubrania,
6. Kłopoty w nauce,
7. Kłopoty z apetytem i snem,
8. Ssanie kciuka,
9. Obgryzanie paznokci,
10. Moczzenie,
11. Płaczliwość,
12. Nadmierna zależność od dorosłych,
13. Strach przed dorosłymi,
14. Trudności w utrzymaniu przyjaźni,
15. Izolacja,
16. Zaniżona samoocena,
17. Problemy emocjonalne.

16. **Uczennica w ciąży.**

1. Wobec uczennicy w ciąży zespół w składzie: dyrektor szkoły, wychowawca klasowy, nauczyciele przedmiotowi w porozumieniu z rodzicami przygotowują program pomocy niezbędnej do uzyskania sukcesu edukacyjnego.
2. Uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
 - o a) dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych i sytuacji pozaszkolnej uczennicy;
 - o b) indywidualnych konsultacji przedmiotowych;
 - o c) indywidualizacji toku nauczania i oceniania wiadomości;
 - o d) dodatkowych egzaminów klasyfikacyjnych bądź poprawkowych w terminie dogodnym dla uczennicy /nie później niż do 6 miesięcy od pierwszego ustalonego terminu.
3. Pedagog szkolny przygotowuje plan wsparcia psychologicznego uczennicy do wspólnej realizacji z jej rodzicami i nauczycielami przedmiotowymi.
4. W razie potrzeby szkoła podejmuje kroki w celu wsparcia materialnego uczennicy (m.in. współpraca z OPS we Wrześni).

17. Epizod psychotyczny ucznia.

1. Jeżeli epizod psychotyczny ma miejsce na terenie szkoły, osoba interweniująca powinna zachowywać się spokojnie i łagodnie.
2. W miarę możliwości powinna także zapewnić uczniowi opiekę - zaprowadzić go w spokojne miejsce i nie pozostawiać samego.
3. Zachowując zasady bezpieczeństwa osoba interweniująca powinna jak najszybciej wezwać wychowawcę (a w przypadku nieobecności pedagoga i dyrektora).
4. Jeśli uczeń się okaleczył, należy wezwać pielęgniarkę szkolną w celu udzielenia pierwszej pomocy.
5. Osoby uczestniczące powinny starać się zachować dyskrecję i w miarę możliwości nie rozpowszechniać w szkole informacji o zdarzeniu.
6. W sytuacji szczególnej jedna z osób interweniujących powinna zawiadomić pogotowie ratunkowe.
7. Wychowawca powinien zawiadomić o zajściu rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

Gdy podopieczny wraca do szkoły po leczeniu szpitalnym wychowawca:

- kontaktuje się z rodzicem ucznia w celu określenia najlepszego postępowania wobec niego,
- przygotowuje klasę do tego faktu (chyba, że uczeń bądź jego rodzice nie życzą sobie, aby koledzy wiedzieli o jego chorobie),
- informuje nauczycieli przedmiotowych o skutkach ubocznych choroby i leczenia, które należy wziąć pod uwagę przy określeniu wymagań wobec podopiecznego.

Jeśli podczas epizodu psychotycznego uczeń kogoś zranił lub zniszczył mienie, należy:

- udzielić pomocy poszkodowanym (także lekarskiej) oraz zawiadomić rodziców poszkodowanych,
- zabezpieczyć mienie.

18. Zamach samobójczy ucznia.

1. W przypadku zamierzonej lub przeprowadzonej próby samobójczej osoba interweniująca powinna zachowując zasady bezpieczeństwa wezwać pielęgniarkę szkolną oraz wychowawcę (a w razie nieobecności pedagoga bądź dyrektora)
2. Następnie należy zaprowadzić ucznia w bezpieczne/spokojne miejsce gdzie w razie potrzeby pielęgniarka będzie mogła udzielić mu pierwszej pomocy.
3. Istotne jest by uczeń nie pozostawał sam. Należy również usunąć z jego otoczenia wszystko co może mu ułatwić realizację zamiaru samobójczego,
4. W razie konieczności wychowawca bądź pielęgniarka (bądź inna osoba z personelu biorąca udział w zdarzeniu) powinien wezwać pomoc (pogotowie ratunkowe, policję, inne konieczne służby).
5. Wychowawca zawiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
6. Osoby biorące udział w zdarzeniu powinny starać się zachować dyskrecję i w miarę możliwości nie rozpowszechniać w szkole informacji na temat zajścia.
7. Po powrocie ze szpitala pedagog przeprowadza spotkanie z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi w celu zmotywowania do skorzystania z dalszej specjalistycznej pomocy psychologicznej i wskazania miejsc gdzie można taką pomoc uzyskać.

Jak się zachować w kontakcie z osobą zagrożoną samobójstwem?

- Pozbaw osobę zagrożoną dostępu do wybranych przez nią środków samozniszczenia
- Okazuj pozytywną postawę zwracającą myśli zagrożonego na najbardziej pozytywne możliwości
- Zachowuj spokojny i pełen życzliwości ton głosu
- Zadawaj pytania bez natarczywości

- Staraj się osłabić poczucie zagubienia i bezradności u zagrożonego
- Postaraj się zrozumieć sytuację osoby zagrożonej
- Nie okazuj zgorszenia i oburzenia, nie spieraj się, niezależnie od tego czego się dowiesz.
- Nie oceniaj i nie obwiniaj, nie mów o tym jakim wstrząsem byłoby jej samobójstwo dla rodziny i przyjaciół - być może o to właśnie chodzi.
- ***W przypadku, kiedy otrzymujemy informację o samobójczych myślach niezwłocznie powiadamy o tym fakcie rodziców!***

19. Dziecko, które zgłasza złe samopoczucie.

1. W sytuacji gdy uczeń, zgłasza złe samopoczucie nauczyciel, zachowując zasady bezpieczeństwa, kieruje ucznia do pielęgniarki szkolnej.

Do zadania pielęgniarki szkolnej należy:

- Wywiad z uczniem,
 - Wstępne badanie,
 - Wstępna diagnoza,
 - Powiadomienie rodziców,
 - W nagłych przypadkach wezwanie pogotowia.
2. W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej nauczyciel, zachowując zasady bezpieczeństwa powiadamia wychowawcę (a w razie nieobecności pedagoga bądź dyrektora), a on rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
 3. Podczas oczekiwania na przybycie rodziców/prawnych opiekunów, szkoła organizuje opiekę nauczyciela, pedagoga bądź pracownika obsługi nad uczniem w gabinecie lekarskim.

4. W nagłych przypadkach dyrektor lub jego zastępca podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia.
5. Jedynie rodzic/opiekun prawny bądź bliski członek rodziny może odebrać chorego ucznia ze szkoły.
6. Jeżeli rodzic/opiekun prawny nie odbierze dziecka ze szkoły, dyrektor zapewnia opiekę i bezpieczny powrót do domu.

20. Osoba obca na terenie szkoły.

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.
2. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać od takiej osoby informacji o celu pobytu.
3. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
4. W innych wypadkach należy kierować do dyrektora szkoły lub sekretariatu.
5. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.